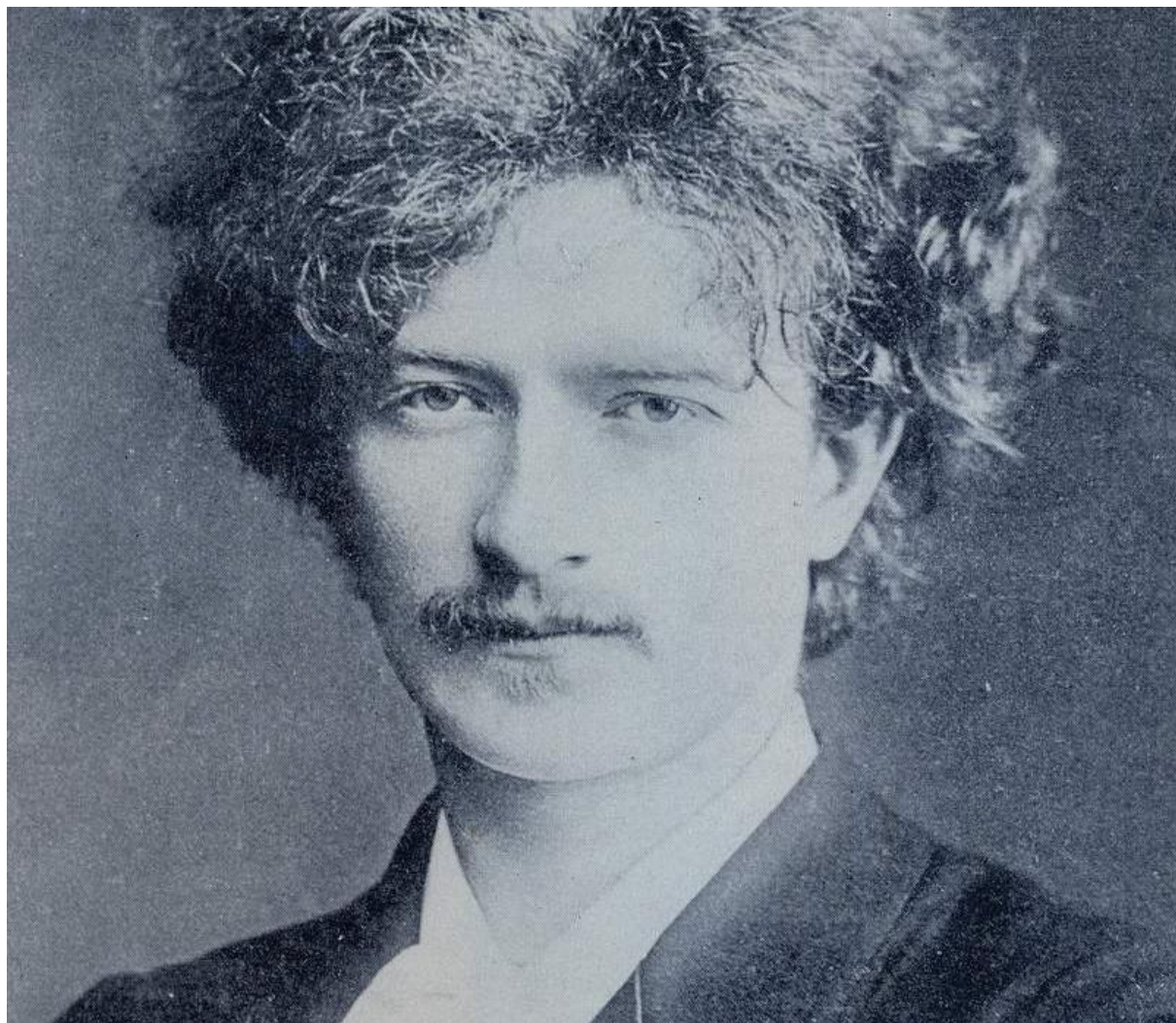

Był czas, kiedy między nami mieszkał Ignacy Jan Paderewski – do dziś zachował się w Kąsnej jego dom. Dumni jesteśmy, że mieliśmy takiego sąsiada.

Sylwetka Ignacego Jana Paderewskiego wielkiego artysty i patrioty, jego działania i przedsięwzięcia zachęcają do działania i dowodzą, że idee głoszone przez Niego są wciąż żywe i inspirują.

Jako mieszkańcy Kąsnej i jej okolic oraz społeczność szkolna podejmujemy szereg działań, by utrwalić, kultywować i rozślawić Imię Paderewskiego oraz miejsca i lata Jego pobytu wśród nas. W Kąsnej Dolnej znajduje jedyna zachowana na świecie posiadłość Mistrza, która stanowi perełkę naszego lokalnego dziedzictwa. To tu był „Dom w Ojczyźnie” Paderewskiego, zakątek gdzie tworzył, dokąd wracał by odpocząć i nasycić oczy malowniczym górskim krajobrazem.

Sam Mistrz napisał w liście do Heleny Górskiej w 1897 roku: *„Kąsna jest ślicznym zakątkiem i trzeba ją jako tako urządzić. Zamierzam wystawić cieplarnię tego lata jeszcze i prawdopodobnie do hodowli winogron sprowadzę człowieka ze Szkocji, specjalistę, którego mi tu polecają”*.

Mieszkańcy w swoich wspomnieniach zapamiętali Paderewskiego jako serdecznego i filantropijnego dziedzica, który był otwarty na innych ludzi, szerzył myśl oświatową, nie szczędził środków finansowych na cele publiczne. W niedzielę i święta wyruszał bryczką ze swoim stangretem do kościoła w Jastrzębi lub Ciężkowicach, zajmował miejsce w ławkach lub stallach, a po mszy świętej znajdował czas na rozmowy z mieszkańcami o ich problemach. W czasie spacerów po swoich włościach inicjował rozmowy ze spotkanymi mieszkańcami, którym zawsze towarzyszyła życzliwość. Jego dobre serce przyczyniło się do powstania Ochronki, budowy szkoły w Kąsnej i Ciężkowicach, nowego kościoła w Ciężkowicach, kapliczki św. Floriana na Rynku w Ciężkowicach, fundacji dzwonu „Urban”, remontu plebani w Jastrzębi i innych. Pragnąc upowszechnić rozwój kulturalny mieszkańców zakupił w ciężkowickim rynku piętrowy murowany budynek, w którym urządził Klub Inteligencji Obywatelskiej „Kasyno”. Wyposażył go w fortepian, bibliotekę zawierającą 2000 książek i bilard, a po sprzedaży majątku w Kąsnej, „Kasyno” zapisał na własność mieszkańcom Ciężkowic. Dzięki Niemu w Ciężkowicach powstało Towarzystwo Ochotniczej Straży Pożarnej.

Pomimo swojej wielkiej ofiarności, nie wszystkie jego działania znajdowały zrozumienie wśród ówczesnych władarzy. Nie zgodzili się na wydzierżawienie terenów pod budowę pensjonatów dla letników w rejonie obecnego „Skamieniałego Miasta” motywując swoją decyzję potrzebą utrzymania na tym terenie pastwiska gminnego dla bydła i owiec, a także troską o moralność tutejszej ludności, narażonej na zgorszenie widokiem roznegliżowanych letniczek i letników.¹ (Pulit str.22) W obiegu opinii powodem braku zgody na tą inwestycję był fakt, że widok pensjonariuszy spowoduje „że kury przestaną się nieść”.

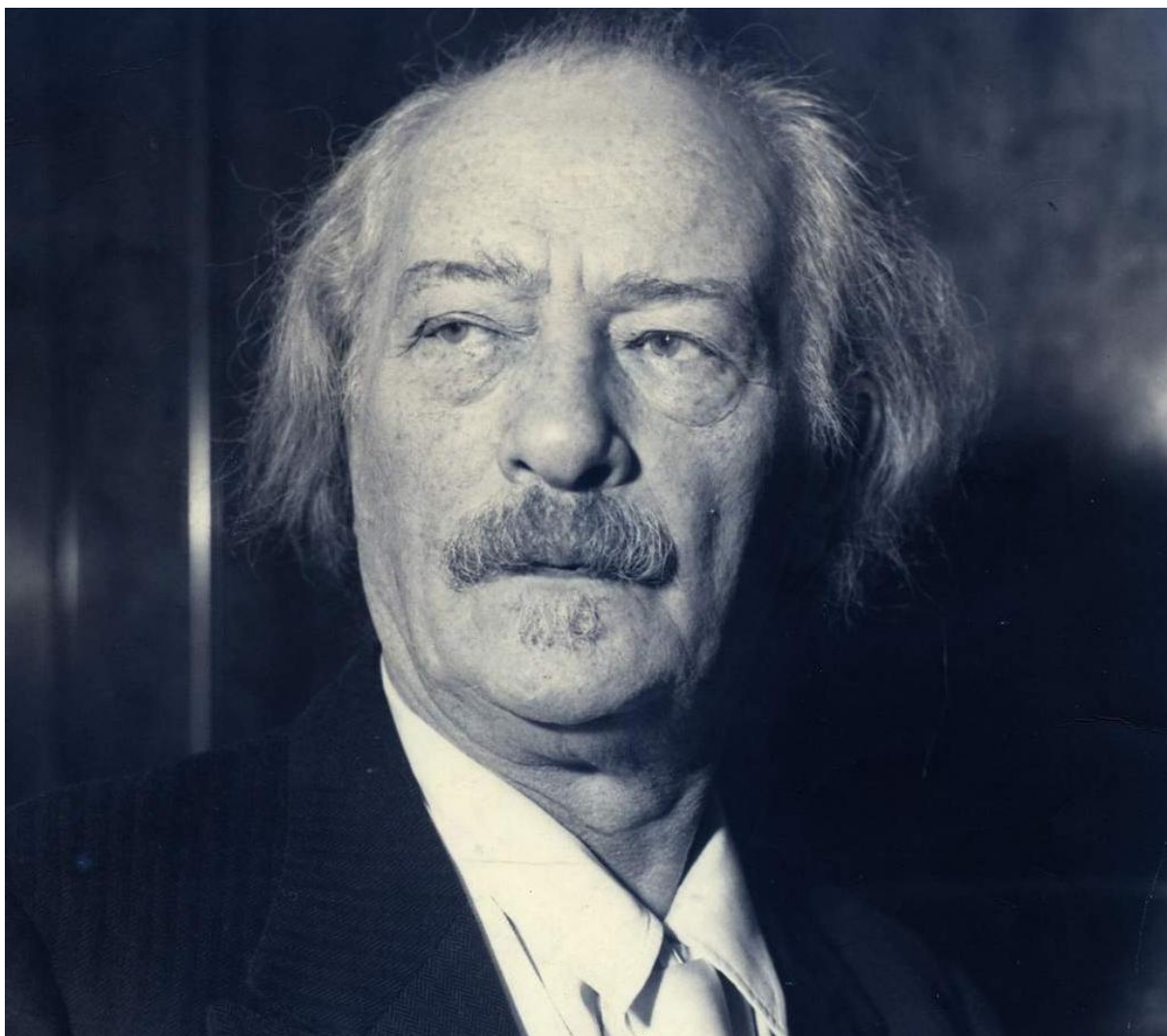
Dla większości osób Paderewski kojarzy się jako genialny kompozytor i pianista. W okresie pobytu w Kąsnej kilka godzin dziennie poświęcał na grę, komponowanie i przygotowania do zagranicznych koncertów. W jego dyspozycji był fortepian Petrof. Przy sprzyjającej pogodzie w okresie letnim wynoszono na skraj parku, a mistrz na nim ćwiczył, a jego grze przysłuchiwali się okoliczni mieszkańcy i służba dworska, co stanowiło dla nich formę koncertów. Prawdopodobnie swoimi staraniami zainicjował przygotowania mieszkańców do powołania przy TOSP orkiestry dętej. 21 lipca 1910 roku Orkiestra Dęta TOSP uświetniła swoją grą uroczystości wmurowania tablicy pamiątkowej z okazji 500 rocznicy Bitwy pod Grunwaldem. Sam Mistrz w lipcu 1910 roku przyjeżdża samochodem do Kąsnej i w towarzystwie swojego chrześniaka odwiedza „Skałę Grunwald”.

I. J. Paderewski zapisał się na kartach historii nie tylko jako filantrop, kompozytor i pianista, ale także jako mąż stanu poprzez działalność polityczną. Pomimo że nie przebywał w naszym rejonie, ale w dalekiej Ameryce, to jego działalność polityczna wydatnie przyczyniła się do odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 roku. Ludność naszego regionu w odzyskaniu niepodległości poniosła duże straty, gdyż na tym terenie rozegrały się liczne bitwy i potyczki, a cały nasz teren usłany jest cmentarzami wojennymi. O Paderewskim mówi się często, że „wygrał wolność Polsce na fortepianie”.

Te wszystkie Jego działania doceniła społeczność szkolna poprzez fundację w 2011 roku pomnika przed budynkiem szkoły z mottem „Ignacy Jana Paderewski – Patriotą i Mistrzem Tonów”.

W sercach w mieszkańców gminy nadal trwa pamięć o Paderewskim. W Kąsnej, właściciel nowo powstałej winnicy nadał jej imię „Manru” na cześć utworu Mistrza, a na ciężkowickim rynku powstaje „Ławeczka Paderewskiego”.

W chwilach wolnych zachęcamy Państwa do odwiedzenia miejsc związanych Paderewskim rozpoczynając od rynku w Ciężkowicach, na którym zwiedzamy kapliczkę św. Floriana i Kasyno. Stąd udajemy się do Kościoła Pana Jezusa Miłosiernego, którego Paderewski był kolatorem i dla którego ufundował dzwon Urban. Kolejno odwiedzamy Szkołę z Jego Pomnikiem, a dalej idąc w górę ulicą Łuczkiwiczów docieramy do Baszty Paderewskiego. Od niej szlakiem niebieskim w Skamieniałym Mieście docieramy do Skały Grunwald, na której znajduje się tablica fundacji Paderewskiego.

Kierując się w stronę mostu na Białej i po jego przekroczeniu docieramy do Dworku Paderewskiego w Kąsnej Dolnej, gdzie zwiedzamy kompleks dworski. Dalszą część wycieczki proponujemy podążać przez malownicze Zagórze lub dolinę Kąsnej aby dojść do Jastrzębi i zwiedzić Kościół św. Bartłomieja, który w czasach Paderewskiego był Jego kościołem parafialnym.

W drodze powrotnej proponujemy zatrzymać się na nocleg w hotelu przy Dworku Paderewskiego w Kąsnej Dolnej, aby zakosztować jeszcze bliższego kontaktu z Mistrzem.